

Dosarul nr. 2ra-2041/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. M. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Clim, O. Cojocaru, S. Iorgov)

ÎNCHEIERE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea cu Răspundere Limitată „Firstline” și Igor Bașașchin

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Firstline” și Igor Bașașchin împotriva lui Serghei Șchiopu cu privire la
repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de
judecată

împotriva deciziei din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Firstline”, Igor
Bașașchin și Serghei Șchiopu, reprezentat de avocatul Eduard Gherman și
menținută hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central

constată:

La 18 noiembrie 2013, SRL „Firstline” și Igor Bașașchin au depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Serghei Șchiopu cu privire la repararea
prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că la 8 august 2013, în mun. Chișinău, la
intersecția bd. Dacia și bd. Traian a avut loc accidentul rutier cu implicarea
autovehiculului de model Peugeot Partner cu n/î XXXXX ce aparține
SRL „Firstline”, condus de lucrătorul acestei companii Igor Bașașchin și
automobilul de model Seat Cordoba cu n/î XXXXX condus de Serghei Șchiopu.

Au comunicat că în baza procesului-verbal cu privire la contravenție din
8 august 2013 nr. 9072, vinovat de producerea accidentului se face pârâtul, care a
încălcat regulile circulației rutiere.

Astfel, în rezultatul accidentului rutier, automobilul de model Peugeot
Partner a fost avariat, iar ambalajul cu vopsea, aflat în salonul acestuia în
momentul accidentului s-a răsturnat și a murdărit suprafețele banchetelor, părțile

plastice ale automobilului, costumul, cămașa și pantofii șoferului Igor Bașășchin, care nu mai pot fi utilizate.

A relatat că la 15 august 2013, în prezența lui Serghei Șchiopu, de către specialistul Centrului expertizelor independente, a fost efectuată revizia tehnică a transportului avariat.

Pe baza actului de revizie și stabilire a defectelor ale mijlocului de transport expertii Centrului expertizelor independente „Cexin” au întocmit o constatare nr. 595 din 29 august 2013, potrivit căreia paguba materială cauzată prin accidentul rutier din 8 august 2013 automobilului de model Peugeot Partner cu n/î XXXXX constituie suma de 28 167 de lei.

Totodată, costul reparației salonului automobilului deteriorat din cauza vopselei răsturnate, conform concluziei SRL „Accentrent”, constituie 7 090 de lei.

Iar pentru efectuarea expertizei la Centrul de expertize independente „Cexin”, Igor Bașășchin a achitat suma de 980 de lei, fiind nevoit să treacă o expertiză de stabilire a nivelului alcoolului în sânge cu achitarea sumei de 40 de lei, a achitat serviciile taxi pentru a ajunge la serviciu după accident în mărime de 30 de lei și a suferit pagube pentru hainele deteriorate de vopseaua răsturantă, în sumă de 1 500 de lei.

Au remarcat că potrivit informației companiei de asigurări „Euroasig Grup”, la momentul producerii accidentului rutier, răspunderea pârâtului Serghei Șchiopu pentru pagube cauzate persoanelor terțe nu a fost asigurată.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1398, 1410, 1422 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „Firstline” a prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier în mărime de 35 257 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 2 000 de lei, încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a Igor Bașășchin a prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier în mărime de 2 550 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 1 000 de lei, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul SRL „Firstline” și Igor Bașășchin a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 martie 2015 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea.

Au fost încasate din contul SRL „Firstline” și Igor Bașășchin în beneficiul lui Serghei Schiopu cheltuielile de judecată ce constau din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei și cheltuieli pentru servicii poștale în mărime de 57,2 de lei.

Prin decizia din 3 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Firstline”, la care s-a alăturat Igor Bașășchin, casată hotărârea din 30 martie 2015 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

Prin încheierea protocolară din 25 aprilie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii CA „Euroasig-Grup” SA, Veaceslav Șchiopu și Maia Șchiopu.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Serghei Șchiopu în beneficiul SRL „Firstline” suma prejudiciului material de 35 257 de lei și taxa de stat în mărime de 1 134,20 de lei, iar în total suma de 36 291,20 de lei.

A fost încasată de la Serghei Șchiopu în beneficiul lui Igor Bașășchin suma de 1 020 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 2 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Serghei Șchiopu, casată hotărârea din 13 octombrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 25 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost atrasă în proces în calitate de copârât CA „Euroasig-Grup” SA.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost respinsă acțiunea depusă de SRL „Firstline”.

A fost admisă parțial acțiunea depusă de Igor Bașășchin.

A fost încasată de la Serghei Șchiopu în beneficiul lui Igor Bașășchin suma de 1 000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, suma de 40 de lei cu titlu de prejudiciu material, iar în total suma de 1 040 de lei.

În rest, au fost respinse pretențiile lui Igor Bașășchin ca nefondate.

A fost încasată de la SRL „Firstline” în beneficiul lui Serghei Șchiopu suma de 9 031,85 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

A fost încasată de la Igor Bașășchin în beneficiul lui Serghei Șchiopu suma de 300 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

A fost încasată de la Serghei Șchiopu în beneficiul statului suma de 101,20 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Firstline”, Igor Bașășchin și Serghei Șchiopu, reprezentat de avocatul Eduard Gherman și menținută hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central.

Prima instanță și instanța de apel au conchis că, deși Serghei Șchiopu, la momentul producerii accidentului rutier, nu era inclus în lista persoanelor admise la conducerea autovehiculului, a doua zi după producerea accidentului, la 9 august 2013, pentru o plată suplimentară a fost inclus în contractul de asigurare, iar asigurarea de răspundere civilă pentru Serghei Șchiopu va avea efecte pentru viitor, nefiind retroactivă.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că prevederile art. 8 alin. (2)¹ din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule urmează a fi aplicate în comun cu art. 15 alin. (1) și 29 lit. d) din aceeași lege, în situația în care excepția prevăzută de art. 8 alin. (2) lit. b) nu este aplicabilă speței, întrucât în contractul de asigurare din 21 noiembrie 2012 a fost indicat un număr limitat de persoane.

Așadar, Legea nr. 94 din 26 aprilie 2012, la care au făcut referire SRL „Firstline” și Igor Bașașchin, este o lege pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative, care are drept scop modificarea și completarea Legii nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, prevederile căreia au fost aplicate în speța dată.

Cu referire la netemeinicia acțiunii SRL „Firstline” cu privire la încasarea sumei de 35 257 de lei cu titlu de prejudiciu material, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că art. 15 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 prevede o normă imperativă din care rezultă anume obligativitatea asiguratorului de a achita despăgubiri implicite și atunci când utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare, prin urmare, SRL „Firstline” trebuia să adreseze cerere de despăgubire către CA „Euroasig-Grup” și nu către Serghei Șchiopu.

În ceea ce privește cerința SRL „Firstline” privind repararea prejudiciului moral, prima instanță și instanța de apel au învederat că nu există o lege care ar prevedea posibilitatea unei persoane juridice de a cere cu titlu de prejudiciu nepatrimonial despăgubiri în bani pentru cauzarea unui prejudiciu material în urma producerii accidentului rutier.

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a admis parțial acțiunea depusă de Igor Bașașchin și anume, în partea încasării sumei de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 40 de lei cu titlu de plată pentru expertiza de stabilire a alcoolului în sânge, fiind anexat în acest sens copia bonului și copia procesului-verbal de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei.

Au apreciat instanțele de judecată ierarhic inferioare că Igor Bașașchin a pretins neîntemeiat spre încasare din contul lui Serghei Șchiopu a sumei de 980 de lei pentru efectuarea expertizei tehnice a automobilului avariat ce aparține SRL „Firstline”, or, această sumă urma a fi pretinsă de către SRL „Firstline” de la CA „Euroasig-Grup” SRL, conform art. 22 alin. (8) lit. d) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Privind cerința lui Igor Bașașchin de încasare a sumei de 30 de lei pentru serviciile de taxi, prima instanță și instanța de apel au constatat că bonul anexat în acest sens este datat cu 8 iulie 2013, cu o lună înainte de producerea accidentului.

La 29 august 2019, SRL „Firstline” și Igor Bașașchin au declarat recurs împotriva deciziei din 4 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii depusă de SRL „Firstline” și Igor Bașașchin.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerând că au fost adoptate fără luarea în considerație a materialelor cauzei, cu aplicarea incorectă a normelor de drept material, cu neaplicarea actelor normative care urmează a fi aplicate, fără reflectarea motivelor respingerii probelor ce întemeiază acțiunea.

Au obiectat că partea motivării deciziei instanței de apel a fost întocmită în decurs de mai mulți de 2 luni din momentul pronunțării dispozitivului, fapt ce indică la ilegalitatea acesteia, iar judecătorii așa și nu au reușit să găsească și să expună în decizie motive legale a refuzului de a lua în considerație argumentele lor.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au luat în considerație faptul că dâșii au solicitat încasarea prejudiciului de la Serghei Șchiopu și nu de la CA „Eurosig Grup” SA, or, conform extrasului din registrul de asigurare prezentat de companie, intimatul nu a fost inclus în contractul de asigurare a răspunderii civile auto încheiat la 21 noiembrie 2012.

Faptul neinclusiei lui Serghei Șchiopu în contractul de asigurare este confirmat și nu a fost obiectat de ultimul în cadrul examinării acțiunii în instanța de judecată, deja în cadrul examinării cauzei de judecătorul Serghei Dimitriu în anul 2016, Serghei Șchiopu a prezentat actul adițional la contract, din care reiese că el a fost inclus în contractul de asigurare în ziua următoare după săvârșirea accidentului rutier, adică la 9 august 2013.

La adoptarea deciziilor contestate, judecătorii nu au luat în considerație poziția lor, exprimată în aceea că prin Legea nr. 94 din 26 aprilie 2012 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative a fost completat art. 8 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cu punctul 2-1.

Așadar, din acel moment, s-a schimbat însăși conceptul de asigurare, asigurătorii au început să întrebe asigurații pe cine să includă în contract. Includerea în contract a mai multor persoane (100 sau 1000) a început să fie efectuată contra plată. Răspunderea persoanelor neincluse în contractul de asigurare a eliberat companiile de asigurare de necesitatea achitării sumelor de asigurare în cazul producerii accidentului rutier de către aceste persoane și acest fapt este absolut legal.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare, fără să ia în considerație faptul schimbării în anul 2012 a conceptului de asigurare, necondiționat și fără temei au luat în considerație poziția reprezentantului intimatului, bazată pe cerințele art. 15 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, făcând referire și la art. 29 lit. d) din aceeași lege, care însă se contrazice cu punctul 2-1 art. 8 din legea menționată.

Au evidențiat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au indicat, precum este cerut de normele CPC (art. 130), motivele din care probele și poziția lor au fost respinse și temeiurile în care a fost acordată preferință probelor și poziției intimatului față de probele și poziția lor.

Prin urmare, luând în considerație existența contradicțiilor între două acte legislative, instanțele de judecată erau obligate să se conducă de Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, or, Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 și Legea nr. 94 din 26 aprilie 2012 sunt două acte legislative care au forță juridică egală (ambele legi organice).

La caz, urmau a fi aplicate prevederile punctului 2-1 art. 8 din Legea nr. 94 din 26 aprilie 2012, deoarece legea care fixează această prevedere este ultimul act normativ din punct de vedere al timpului adoptării.

Au accentuat că concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că paguba cauzată în rezultatul accidentului rutier din 8 august 2013 urmează să fie încasată nu de la Serghei Șchiopu, dar de la compania de asigurare sunt infirmate însăși de hotărârea instanței de judecată.

Astfel, a fost încasată de la Serghei Șchiopu în folosul lui Igor Bașășchin 1 000 de lei paguba morală și 40 de lei paguba materială, pe care ultimul a suferit anume în rezultatul accidentului rutier din 8 august 2013.

Au considerat neîntemeiată referirea instanței la faptul că 1 000 de lei cu titlu de pagubă morală se încasează de la Serghei Șchiopu în conformitate cu art. 387 Cod contravențional, deoarece această normă stabilește doar persoanele, care pot fi considerate pătimiți, încasarea însă se face în conformitate cu normele Codului civil.

Au specificat că pe Igor Bașășchin nimeni nu l-a recunoscut în calitate de pătimit pe cauza de contravenție administrativă, comisă de Serghei Șchiopu, la 8 august 2013.

Au considerat ilegal și refuzul instanțelor de judecată ierarhic inferioare de a încasa în folosul lui Igor Bașășchin suma de 1 500 de lei pentru costumul, cămașa și încălțăminte, deteriorate în momentul accidentului rutier, or, intimatul nu a negat faptul că obiectele de îmbrăcăminte și încălțăminte menționate au fost deteriorate, iar costul lor corespunde prețurilor pe piața Republicii Moldova și urma să fie recunoscut de instanța de judecată ca binecunoscut și conform art. 123 CPC nu este necesar să fie dovedit.

Au mai notat că din probele prezentate și anume, documentele de plată, se confirmă cheltuielile suportate de Igor Bașășchin de achitare a sumei de 980 de lei pentru expertiză și 30 de lei pentru taxi, care la fel urmează a fi atribuite la prejudicii cauzate în urma accidentului rutier, fapt care a fost ignorat de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 6 august 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 191 vol. III), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentul Igor Bașășchin la materialele dosarului lipsesc.

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei recurate a fost expediată la 6 august 2019 și la adresa electronică a SRL „Firstline”.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 29 august 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Firstline” și Igor Bașășchin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Firstline” și Igor Bașășchin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Firstline” și Igor Bașășchin urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Firstline” și Igor Bașășchin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat